

Νέα εποχή για πληρωμές σε Ευρώ

Την 1η Φεβρουαρίου γίνεται πραγματικότητα ο Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ - SEPA

Η δημιουργία του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ (Single Euro Payments Area – SEPA) αποτελεί την πλέον φιλόδοξη πρωτοβουλία στην ιστορία της ενοποίησης της ευρωπαϊκής αγοράς πληρωμών, μετά την εισαγωγή του Ευρώ.

Με την υλοποίηση του SEPA, πολίτες, επιχειρήσεις και άλλοι οικονομικοί παράγοντες, θα μπορούν να πραγματοποιούν και να εισπράττουν πληρωμές σε Ευρώ, είτε εντός των εθνικών τους συνόρων, είτε διασυνοριακά, με κοινούς βασικούς όρους, δικαιώματα και υποχρεώσεις, ανεξαρτήτως της γεωγραφικής θέσης στην οποία βρίσκονται. Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του SEPA καλύπτει τα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία, το Μονακό και το Σαν Μαρίνο.

Με τα εργαλεία πληρωμής του SEPA (δηλαδή τα Εμβάσματα, τις Άμεσες Χρεώσεις και τις Κάρτες Πληρωμών), οι χρήστες θα έχουν τη δυνατότητα να ανταλλάσουν ηλεκτρονικές πληρωμές σε όλες τις χώρες του SEPA, με την ίδια ευκολία, τον ίδιο χρόνο και το ίδιο κόστος, όπως εντός των εθνικών τους συνόρων.

Παρόλο που το SEPA ξεκίνησε ως μια εθελοντική ρυθμιστική πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πληρωμών, στη συνέχεια, μέσω του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012 (ο *Κανονισμός*) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που δημοσιεύτηκε τον Μάρτιο του 2012, μετατράπηκε σε πανευρωπαϊκή νομοθεσία. Μεταξύ άλλων, ο *Κανονισμός* προνοεί την υιοθέτηση καταληκτικής ημερομηνίας, πέραν της οποίας τα Εμβάσματα και οι Άμεσες Χρεώσεις στην Ευρώπη, θα πραγματοποιούνται αποκλειστικά με τις τεχνικές απαιτήσεις του SEPA. **Η εν λόγω ημερομηνία είναι η 1^η Φεβρουαρίου 2014.**

Το SEPA στοχεύει:

- Στην ενίσχυση του Ευρώ, δεδομένου ότι οι πληρωμές SEPA θα να πραγματοποιούνται μόνο σε Ευρώ. Σημειώνεται ότι οι λογαριασμοί των χρηστών μπορούν να τηρούνται σε οποιαδήποτε τράπεζα της ζώνης του SEPA και σε οποιοδήποτε νόμισμα (άσχετα εάν η ίδια η πληρωμή θα πρέπει πάντοτε να είναι σε Ευρώ).
- Στην τόνωση του ανταγωνισμού στην αγορά πληρωμών, και κατ' επέκταση τη δημιουργία σειράς ωφελημάτων προς τους πελάτες των τραπεζών.
- Στην προώθηση της τεχνολογικής καινοτομίας μέσω της πλήρης αυτοματοποίησης των πληρωμών, η οποία θα συμβάλει στην εξοικονόμηση χρόνου από τους χρήστες.

Πέρα απ' τα πιο πάνω, με την πλήρη εφαρμογή του SEPA οι καταναλωτές θα μπορούν, μεταξύ άλλων, να επωφελούνται:

- Φθηνότερες πληρωμές, αφού η κοστολόγηση για ένα Έμβασμα στο εξωτερικό θα πρέπει βάσει του *Κανονισμού*, να είναι η ίδια με ένα εγχώριο Έμβασμα.
- Ταχύτερες πληρωμές, αφού μέσω του SEPA, ένα Έμβασμα θα πιστώνεται στην τράπεζα του δικαιούχου (και στη συνέχεια στον λογαριασμό του δικαιούχου) μέχρι την επόμενη εργάσιμη μέρα, με την προϋπόθεση ότι οι εντολές θα υποβάλλονται εντός των χρονικών ορίων (cut-off times) που θέτει η κάθε τράπεζα.
- Διεύρυνση της χρήσης των Άμεσων Χρεώσεων, σε όλα τα κράτη μέλη του SEPA. Για παράδειγμα εάν ένας κάτοικος Κύπρου διατηρεί σπίτι στην Αθήνα, θα μπορεί να πληρώνει τους μηνιαίους λογαριασμούς του ηλεκτρισμού ή του τηλεφώνου του, μέσω του τραπεζικού λογαριασμού που τηρεί στην Κύπρο.
- Δικαίωμα επιστροφής (Refund) των Άμεσων Χρεώσεων. Σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει ο *Κανονισμός*, οι επιστροφές θα μπορούν να ζητούνται από τους καταναλωτές, εντός οκτώ εβδομάδων από την ημερομηνία χρέωσης του λογαριασμού του πελάτη (στην περίπτωση εγκεκριμένων συναλλαγών), και εντός 13 μηνών (στην περίπτωση μη εγκεκριμένων συναλλαγών).
- Εξοικονόμηση χρόνου, αφού μέσω της τεχνολογικής καινοτομίας, οι πελάτες θα μπορούν σε αρκετές περιπτώσεις να εκτελούν τις πληρωμές τους από το σπίτι, χωρίς να χρειάζεται να μεταβαίνουν στα καταστήματα των τραπεζών.

Παρόλο που η μετάπτωση στο SEPA απαιτεί σημαντική προετοιμασία από τις τράπεζες και λιγότερη από τις επιχειρήσεις, η εφαρμογή του δεν απαιτεί οποιεσδήποτε ενέργειες από τους καταναλωτές, πέραν από το να γνωρίζουν τα πιο κάτω:

Σε ότι αφορά τα Εμβάσματα, οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι η μόνη διαφορά μεταξύ του Εμβάσματος που χρησιμοποιείτο μέχρι σήμερα και ενός Εμβάσματος SEPA, είναι ότι για την πραγματοποίηση του δεύτερου, ο αποστολέας (πληρωτής) θα πρέπει πάντοτε να αναφέρει το IBAN του

δικαιούχου, καθώς και το BIC (Bank Identification Code) της τράπεζας στην οποία ο δικαιούχος τηρεί τον λογαριασμό του. Κατ' επέκταση, και για να διευκολυνθεί η πιο πάνω διαδικασία, οι δικαιούχοι που είναι επιχειρήσεις θα πρέπει να αναγράφουν το IBAN τους και το BIC της τράπεζας που συνεργάζονται, σε εμφανή σημεία των τιμολογίων, των επιστολόχαρτων και των ιστοσελίδων τους, ούτως ώστε να διευκολύνουν τους πληρωτές πελάτες τους. Ταυτόχρονα οι τράπεζες θα συνεχίσουν να διευκολύνουν τους πελάτες τους, ούτως ώστε να εντοπίζουν εύκολα το IBAN και το BIC του δικού τους λογαριασμού. Αυτό επιτυγχάνεται, είτε με την εκτύπωση του IBAN στις μηνιαίες καταστάσεις των τραπεζικών λογαριασμών, είτε μέσω διαδικτύου, είτε μέσω του «Εργαλείου Μετατροπής Τραπεζικού Λογαριασμού σε IBAN», που έχει αναρτήσει ο Σύνδεσμος Τραπεζών στην ιστοσελίδα του.

Για τις Άμεσες Χρεώσεις, η βασική διαφορά που θα πρέπει να γνωρίζουν οι καταναλωτές σε σχέση με την υφιστάμενη διαδικασία, είναι ότι για τη δημιουργία *καινούργιων* Εντολών θα πρέπει, στις περισσότερες περιπτώσεις, να αποστέίνονται στα γραφεία των Δικαιούχων Οργανισμών και όχι στα υποκαταστήματα των τραπεζών.

Για τις Κάρτες Πληρωμών δεν απαιτείται οποιαδήποτε ενέργεια εκ μέρους των καταναλωτών, αφού το πρότυπο EMV (δηλαδή το Chip & Pin αντί της Μαγνητικής ταινίας) έχει ήδη εφαρμοστεί σε όλες τις κάρτες που εκδίδονται στην Κύπρο.

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, η μετάπτωση στο SEPA παύει να έχει εθελοντικό χαρακτήρα, αφού η εφαρμογή του καθίσταται υποχρεωτική και βάσει νόμου. Η πλήρης και έγκαιρη συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Κανονισμού από τις τράπεζες, τις επιχειρήσεις και τον δημόσιο τομέα, θα οδηγήσει σε γρηγορότερες, ασφαλέστερες και φθηνότερες πληρωμές για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες και αναμένεται να εξοικονομήσει μέχρι και 123 δισεκατομμύρια Ευρώ σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, μέσα στα επόμενα έξι χρόνια.

*Μάριος Νικολάου
Ανώτερος Λειτουργός
Σύνδεσμος Τραπεζών Κύπρου*

Οι απόψεις που εκφράζονται είναι αυστηρά προσωπικές

08/01/2014